

Aanpak: TASs/Mijn Zuid

De gemeente heeft de vragenlijst betreffende deze aanpak ingevuld en relevante documentatie toegestuurd. Een – beperktere – vragenlijst over deze aanpak is ingevuld door:

- Partner in Welzijn
- Zo Wonen
- MEE

Deze netwerkpartners zijn aangedragen door de gemeente. Op basis van de ingevulde vragenlijsten en de aangeleverde informatie gezamenlijk heeft STJ de beoordeling gemaakt.

Beschrijving

Deze aanpak is voor alle inwoners van de wijk Mijn Zuid, voorheen genoemd TASs. Dit is een achterstandswijk in Sittard-Geleen die door de gemeente is geherstructureerd en waar meerdere GGSR woonachtig zijn.

In het kader van de herstructurering is een sociaal programma opgesteld door de gemeente in samenwerking met Kwadraat PC en Zo Wonen.

Het programma is beschreven in “Sociaal programma TASs, een sociaal programma voor de wijkenaanpak Sanderbout, Acht- en Thienbunder, gericht op kracht van eigen identiteit, basiskwaliteit leefomgeving en iedereen doet mee, concept 1 december 2010.” In 2013 is dit beleid nog actueel.

Het programma bestaat uit verschillende projecten, die variëren van een activiteiten aanbod tot aandacht voor de leefomgeving en veiligheid, zorg voor jeugdigen en ouderen en huisbezoeken. Bij problemen rondom wonen, werk en inkomen speelt TASs/ Mijn Zuid een belangrijke rol.

In een ‘woon-zorgoverleg’ participeren verschillende instanties die huis aan huis bezoeken afleggen. Signalen over (multi)problematiek en GGSR worden vervolgens in het woon-zorgoverleg besproken.

In dit (multidisciplinaire team) wordt besloten welke professional de regie neemt en wordt er een casemanager aangewezen, afgestemd op de problematiek binnen het gezin.

Bij opvoedingsproblemen kan doorverwezen worden naar het CJG screeningsoverleg.

Hoeveel gezinnen op dit moment via dit programma geholpen worden is de gemeente niet bekend.

Bevindingen toezichtonderzoek

Samenwerkend Toezicht Jeugd heeft 'TASs/Mijn Zuid' getoetst aan de hand van vijf thema's voor verantwoorde zorg en ondersteuning voor gezinnen met een geringe sociale redzaamheid. De vijf thema's zijn:

- **Toeleiding:** gezinnen zijn in beeld en worden bereikt met de aanpak
- **Gezin centraal:** de aanpak stelt het gezin en zijn sociale netwerk centraal
- **De aanpak:** de aanpak is planmatig, samenhangend en vasthoudend en de regisseur is toegerust
- **Samenwerking:** er moet goede samenwerking zijn tussen de instanties die bij een gezin betrokken zijn
- **Continu:** indien nodig moeten zorg en ondersteuning langdurig kunnen worden ingezet, in wisselende aard en intensiteit

Deze thema's zijn verder uitgewerkt in criteria en bijbehorende indicatoren. De onderstaande tabel bevat de bevindingen van STJ per indicator uit het toetsingskader, waarmee STJ beoordeelt of op beleidsniveau de zorg en ondersteuning aan gezinnen met geringe sociale redzaamheid op toereikende wijze is vormgegeven. Per indicator wordt aangegeven of de zorg en ondersteuning vanuit de aanpak daaraan voldoet (✓) dan wel of er een verbeterpunt is (X).

Toeleiding		
Criteria	Indicatoren	Bevindingen
GGSR zijn in beeld	Alle netwerkpartners hanteren dezelfde omschrijving van GGSR	X Twee van de drie netwerkpartners geven een omschrijving van hun eigen doelgroep en niet van de aanpak TASs. De omschrijving komt ook niet overeen met de omschrijving van de doelgroep door de gemeente.
	De gemeente heeft zicht op de populatie GGSR	✓ De gemeente heeft een beeld van de omvang van de groep gezinnen met complexe problemen op meerdere leefgebieden en weet waar deze gezinnen zich ongeveer bevinden.
De aanpak bereikt alle gezinnen waarvoor dit nodig is	De netwerkpartners weten waar gezinnen voor de aanpak kunnen worden aangemeld	✓ Het aanmeldpunt is het maandelijkse woon-zorgoverleg, waar de huis aan huis bezoeken/ keukentafelgesprekken aan bod komen.
	Netwerkpartners en alle relevante partijen melden GGSR aan voor de aanpak	✓ Het CJG wordt het meest genoemd. Driemaal worden genoemd: maatschappelijk werk, de GGD, onderwijs en de leerplichtambtenaar. De participerende woningbouwcoöperatie wordt tweemaal genoemd. Ditzelfde geldt voor (participerend) MEE, de politie, thuiszorg, huisarts, reclassering (volwassenen).

Gezin centraal		
Criteria	Indicatoren	Bevindingen
De aanpak stelt het gezin en zijn sociale netwerk centraal	Binnen de aanpak wordt de eigen kracht van het gezin ondersteund en benut	✓ In het document "Sociaal programma TASs, een sociaal programma voor de wijkenaanpak Sanderbout, Acht- en Thienbunder gericht op kracht van eigen identiteit, basiskwaliteit leefomgeving en iedereen doet mee, concept 1 december 2010" staat onder andere dat ontplooiing en behoefte van de burger centraal staat in deze aanpak. De aanpak is gericht op het activeren en versterken van de maatschappelijke participatie van bewoners en het wegnemen van belemmeringen in de zelfredzaamheid.
	Binnen de aanpak wordt het sociale netwerk van het gezin benut	✓ De gemeente stelt dat de aanpak is gericht op het verbeteren van de wijk tot een 'civil society', waarbij niet alleen de individuele problemen aandacht krijgen maar ook geïnvesteerd wordt in de sociale netwerken.
	Binnen de aanpak is de behoefte van het gezin uitgangspunt bij het bepalen wat nodig is	✓ Tijdens de keukentafelgesprekken wordt doorgevraagd in het gezin. Bij dit gesprek zijn niet alleen de problemen maar ook de behoeften van het gezin uitgangspunt.

Vervolg bevindingen toezichtonderzoek

Aanpak		
Criteria	Indicatoren	Bevindingen
Planmatig	De gemeente heeft beleid voor de groep GGSR De gemeente zorgt voor een gezamenlijke visie op de aanpak voor GGSR De netwerkpartners hebben gezamenlijke doelen geformuleerd ten aanzien van de aanpak van GGSR	<p>✓ De gemeente verwijst naar beleid zoals geformuleerd in de genoemde nota uit 2010, waarin de gemeente aangeeft dat deze ook GGSR bedient. In deze nota staat een gezamenlijke visie: het zodanig stimuleren van gezinnen en gezinsleden dat zij door de aanpak (beter) kunnen participeren in de maatschappij en de onderliggende problemen aangepakt worden. LET OP: De nota is een conceptplan, waarin te behalen resultaten staan genoemd, verspreid over 5 jaar. Volgens de gemeente is deze aanpak in 2013 nog actueel.</p> <p>✓ De doelen die de ondervraagde netwerkpartners allemaal benoemen hebben te maken met participatie zoals het sociaal redzaam maken en naar vermogen meedoen in de maatschappij.</p>
	De resultaten van de aanpak worden bijgehouden De netwerkpartners evalueren de resultaten van de aanpak De gemeente evalueert de resultaten van de aanpak Op basis van de evaluatie wordt het beleid gecontinueerd dan wel bijgesteld	<p>✓ De gemeente stelt dat de resultaten door middel van evaluatie worden bijgehouden. De netwerkpartners beamen dit.</p> <p>✗ De gemeente verwijst naar de conceptnota over de aanpak, waarin behaalde resultaten per wijk en per aanbod staan genoemd. In deze nota staat echter niet beschreven op welke wijze, wanneer en door wie de resultaten in de toekomst geëvalueerd gaan worden. De antwoorden van de netwerkpartners zijn hierover ook niet eenduidig.</p>
Een toegeruste regisseur	In de aanpak is er één centrale persoon voor het gezin die de intensieve zorg en ondersteuning aan het gezin op elkaar afstemt (de regisseur)	<p>✓ Alle ondervraagden zijn unaniem van mening dat er één centrale persoon is voor het gezin, die de zorg en ondersteuning afstemt. Dit proces staat ook beschreven in de genoemde conceptnota.</p>
	De doorzettingsmacht voor de regisseur is geregeld	<p>✗ Er is geen doorzettingsmacht voor de regisseur geregeld. Onder doorzettingsmacht verstaat STJ dat de regisseur besluiten kan nemen die consequenties hebben voor de betrokken netwerkpartners.</p>
	De regisseur is voldoende toegerust om zijn functie uit te oefenen	<p>✓ De regisseur is voldoende toegerust, wordt aangewezen in het woon-zorgoverleg en kan gebruik maken van de andere aanwezige deskundigheden. Het merendeel van de ondervraagden geeft aan dat er selectie-eisen zijn voor de regisseur. Over de caseload van de regisseur verwijst de gemeente naar de netwerkpartners. LET OP: De netwerkpartners stellen niet bekend te zijn met een afspraak over een maximale caseload.</p>
Samenhangend	Uitgangspunt bij de aanpak is dat de netwerkpartners werken met en gezamenlijk plan per gezin	<p>✓ Alle ondervraagden antwoorden dat er per gezin een plan wordt opgesteld, dat leidend is voor het handelen. Dit komt overeen met de genoemde conceptnota.</p>
	Uitgangspunt bij de aanpak is dat deze betrekking heeft op de problemen van alle gezinsleden en op alle leefgebieden	<p>✓ De netwerkpartners geven aan dat de aanpak is gericht op de problemen van alle gezinsleden en alle leefgebieden.</p>

Vervolg bevindingen toezichtonderzoek

Aanpak		
Criteria	Indicatoren	Bevindingen
Vasthoudend	Uitgangspunt bij de aanpak is dat outreachend wordt gewerkt	<p>✓ De ondervraagden beschrijven allen op welke wijze zij outreachend optreden: door de huis aan huis bezoeken, of het schriftelijk of per mail contact te zoeken, of gebruik te maken van een netwerk. Soms door een directe benadering, of soms door gebruik te maken van leun- en steuncontacten rondom het gezin.</p>
	Uitgangspunt bij de aanpak is dat het gezin niet wordt losgelaten	<p>✗ Alle ondervraagden geven aan dat er afspraken zijn over wanneer de aanpak wordt afgesloten. De gemeente en een netwerkpartner geven daarbij aan dat de aanpak afgesloten moet worden als het gezin niet meer wil meewerken of niet open staat voor hulpverlening. Hierdoor ontstaat een kans dat deze gezinnen niet de zorg en ondersteuning ontvangen die zij nodig hebben.</p> <p>Op één netwerkpartner na geeft men aan dat er dwang- en drang wordt toegepast op de gezinnen. De gemeente noemt de politie, uitkering en de woning. Eén netwerkpartner stelt dat er soms een noodzakelijke verhuizing kan worden afgedwongen, of noodzakelijke ondersteuning en begeleiding. Een andere netwerkpartner noemt een zorgmelding bij BJZ of het AMK wanneer de veiligheid van minderjarige kinderen binnen het gezin in het geding is.</p>

Samenwerking		
Criteria	Indicatoren	Bevindingen
Coördinatie	De gemeente voert regie op de aanpak voor GGSR	<p>✓ De gemeente financiert (mede) deze aanpak en is partner in de aanpak.</p>
	Bij stagnatie van de intensieve zorg en ondersteuning op casusniveau zijn opschalingsmogelijkheden geregeld	<p>✗ In de nota is geen uitwerking te lezen over opschalingsmogelijkheden. De netwerkpartners geven aan dat er af en toe stagnatie voorkomt, die volgens hen te wijten is aan de wachtlijsten of aan de 'lagen' bij de gemeente. Volgens de gemeente zijn er wel opschalingsmogelijkheden geregeld maar wordt hier geen gebruik van gemaakt.</p>
Benodigde partijen werken mee aan de aanpak	Alle partijen die relevant zijn, zijn verbonden aan de aanpak	<p>✓ Veel relevante samenwerkende partijen zijn verbonden aan de aanpak, bijvoorbeeld schuldhulpverlening, bewindvoering, maatschappelijk werk, onderwijs en de woningbouwcoöperatie.</p>
	Er zijn samenwerkingsafspraken gemaakt over de aanpak	<p>✗ Er zijn geen afspraken schriftelijk vastgelegd over de samenwerking in de vorm van een convenant of overeenkomst.</p>
	De netwerkpartners geven hun medewerkers de bevoegdheid om beslissingen te nemen over de intensieve zorg en ondersteuning voor de gezinnen	<p>✓ Alle ondervraagden geven aan dat de medewerkers over voldoende bevoegdheden beschikken om de juiste besluiten te kunnen nemen over de zorg en ondersteuning voor de gezinnen.</p>
Toereikende informatie	Netwerkpartners hebben afspraken gemaakt over het actief delen van informatie	<p>✓ De ondervraagden geven aan dat er afspraken zijn gemaakt over het actief delen van informatie en dat zich hierbij geen problemen voordoen. LET OP: Een netwerkpartner merkt op dat de registratiesystemen verschillend zijn en dat soms het bewaken van de privacy van het gezin een rol speelt.</p>

Vervolg bevindingen toezichtonderzoek

Continu		
Criteria	Indicatoren	Bevindingen
De duur van de aanpak is toereikend	De afspraak is dat de intensieve zorg en ondersteuning doorlopen totdat de problemen zijn opgelost of beheersbaar zijn	X De gemeente weet niet of er afspraken zijn gemaakt over de maximale duur van de aanpak.
De aanpak is flexibel	Netwerkpartners zorgen voor beschikbaarheid van zorg en ondersteuning voor de gezinnen binnen de aanpak	✓ De ondervraagden stellen allen dat de gezinnen in de aanpak voorrang krijgen op de eventueel bestaande wachtlijsten en/of prioriteit krijgen wat betreft het ontvangen van zorg en ondersteuning.
De aanpak krijgt indien nodig een vervolg	Netwerkpartners hebben de afspraak gemaakt dat de intensieve zorg en ondersteuning indien nodig een vervolg kunnen krijgen	✓ De netwerkpartners beschrijven de afspraken die zijn gemaakt over een eventueel vervolg als de aanpak is afgesloten als volgt: een vinger aan de pols, ondersteuning door een vrijwilliger, evaluatiemomenten, afspraken op maat. LET OP: De gemeente geeft aan dat over het vervolg geen afspraken zijn gemaakt.